

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного
мистецтва

Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Євгенія НОВАК
2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Інтелектуальна власність

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна
програма Декоративне мистецтво та ремесла
(назва програми)

Спеціальність ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла»
(вказати: код, назва)

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

Порядок розроблення, затвердження та перегляду робочої програми освітнього компонента у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Затверджено Вченою радою університету, протокол № 8 від 22 червня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «**Інтелектуальна власність**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: **Заплітний Руслан Анатолійович** - кандидат фізико-математичних наук, завідувач науково-організаційного відділу науково-дослідної частини ЧНУ.

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Заплітний Руслан Анатолійович - кандидат фізико-математичних наук, завідувач науково-організаційного відділу науково-дослідної частини ЧНУ.

Погоджено з гарантом ОП

(підпис)

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

Голова методичної ради

(підпис)

Оксана ГАЛУНКА

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна **«Інтелектуальна власність»** є обов'язковим освітнім компонентом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла». Дисципліна спрямована на формування у здобувачів знань про основи інтелектуальної власності та особливості правової охорони результатів творчої діяльності у сфері декоративного мистецтва та ремесел.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів системного розуміння принципів охорони та захисту інтелектуальної власності, набуття знань про авторські та майнові права, а також практичних умінь щодо правового захисту власних творчих робіт, художніх виробів, орнаментальних композицій та інших результатів професійної діяльності.

Завданнями дисципліни є ознайомлення з основними поняттями та принципами інтелектуальної власності; вивчення особливостей авторського права та суміжних прав; визначення об'єктів інтелектуальної власності у сфері декоративного мистецтва та ремесел; формування навичок правомірного використання творів і творчих матеріалів; ознайомлення з механізмами набуття, реалізації та захисту авторських прав, а також основами комерціалізації результатів творчої діяльності.

Пререквізити: Засвоєння навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок, здобутих під час опанування освітніх компонентів мистецького та культурологічного спрямування на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Важливе значення мають знання з історії мистецтва, декоративного мистецтва, основ наукових досліджень та професійної творчої діяльності. Ефективність засвоєння дисципліни підвищують освітні компоненти магістерського рівня, спрямовані на поглиблення професійних і дослідницьких компетентностей здобувачів.

Результати навчання:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові компетентності)

СК5. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори декоративного мистецтва.

Програмні результати навчання

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі декоративного мистецтва.

ПРН9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПРН11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.

ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПРН13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН15. Планувати професійну діяльність у сфері декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2026	1	3	90	16	14			60		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи авторського права та суміжних прав						
Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права	9	2	2			5

інтелектуальної власності.						
Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права	9	2	2			5
Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.	14	2	2			10
Разом за ЗМ1	32	6	6			20
Змістовий модуль 2. Право промислової власності та міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності						
Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем	16	4	2			10
Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку	14	2	2			10
Тема 6. Договори у сфері	14	2	2			10

розпорядження майновими правами інтелектуальної власності						
Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.	14	2	2			10
Разом за ЗМ2	58	10	8			40
Усього годин	90	16	14			60

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
Змістовий модуль 1. Основи авторського права та суміжних прав	
1	Тема 1. Загальна характеристика законодавства у сфері права інтелектуальної власності 1. <i>Поняття та система інтелектуальної власності.</i> 2. <i>Законодавство України у сфері інтелектуальної власності.</i> 3. <i>Основні об'єкти права інтелектуальної власності у сфері декоративного мистецтва та ремесел.</i> 4. <i>Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.</i> 5. <i>Особливості правової охорони результатів творчої діяльності митця.</i>
2	Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права 1. <i>Поняття авторського права та його основні принципи.</i> 2. <i>Об'єкти авторського права у сфері декоративного мистецтва та ремесел.</i> 3. <i>Суб'єкти авторського права. Автор як первинний суб'єкт авторського права.</i> 4. <i>Особисті немайнові та майнові права автора.</i> 5. <i>Особливості авторського права на художні твори, орнаменти, ескізи та декоративні вироби.</i> 6. <i>Використання творів інших авторів у професійній та навчальній діяльності</i>
3	Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав 1. <i>Поняття та об'єкти суміжних прав.</i> 2. <i>Суб'єкти суміжних прав та їхні майнові права.</i> 3. <i>Колективне управління майновими правами авторів.</i> 4. <i>Основні способи захисту авторського права та суміжних прав.</i> 5. <i>Порушення авторських прав у професійній діяльності митця.</i> 6. <i>Особливості захисту творів декоративного мистецтва та ремесел у цифровому середовищі.</i> 7. <i>Відповідальність за неправомірне використання об'єктів інтелектуальної власності.</i>
Змістовий модуль 2. Право промислової власності та міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	
4	Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем. 1. <i>Поняття та система права промислової власності.</i> 2. <i>Винахід і корисна модель як об'єкти інтелектуальної власності.</i>

Порядок розроблення, затвердження та перегляду робочої програми освітнього компонента у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Затверджено Вченою радою університету, протокол № 8 від 22 червня 2026 р.

	<i>Умови надання правової охорони винаходам і корисним моделям. 3. Промисловий зразок як об'єкт правової охорони у сфері декоративного мистецтва та ремесел. 4. Особливості правової охорони авторських художніх виробів і творчих розробок.</i>
5	Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку. 1. <i>Поняття та особливості правової охорони комерційного найменування. 2. Торговельна марка як об'єкт інтелектуальної власності. Види торговельних марок та особливості їх використання. 3. Правова охорона назви, логотипу та візуальної ідентифікації творчої майстерні або мистецького бренду. 4. Права власника торговельної марки та способи їх захисту.</i>
6	Тема 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. 1. <i>Поняття та види договорів у сфері інтелектуальної власності. 2. Ліцензійний договір та особливості його укладання. 3. Договір про передання майнових прав інтелектуальної власності. 4. Договори щодо використання творів декоративного мистецтва та ремесел. 5. Основні умови договорів та відповідальність сторін за їх порушення.</i>
7	Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності. 1. <i>Основні принципи міжнародної системи охорони інтелектуальної власності. 2. Міжнародні договори у сфері авторського права та промислової власності. 3. Всесвітня організація інтелектуальної власності та її роль у міжнародній охороні творчих результатів. 4. Особливості захисту авторських прав митців за межами України. 5. Міжнародна охорона творів декоративного мистецтва та ремесел.</i>

Тематика семінарських занять не передбачена навчальним планом

Тематика лабораторних занять не передбачена навчальним планом

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
Змістовий модуль 1. Основи авторського права та суміжних прав	
1	Тема 1. Загальна характеристика законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Аналіз основних об'єктів інтелектуальної власності у сфері декоративного мистецтва та ремесел. Визначення видів правової охорони для авторських художніх виробів, орнаментів, ескізів та творчих композицій.
2	Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Практичне визначення об'єктів та суб'єктів авторського права на прикладах творів декоративного мистецтва. Визначення особистих немайнових і майнових прав автора та аналіз ситуацій щодо правомірного використання авторських творів.
3	Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав. Аналіз практичних ситуацій щодо порушення авторських прав у сфері декоративного мистецтва.

Порядок розроблення, затвердження та перегляду робочої програми освітнього компонента у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Затверджено Вченою радою університету, протокол № 8 від 22 червня 2026 р.

	Визначення способів захисту авторських прав та розроблення алгоритму дій автора у випадку неправомірного використання його твору.
Змістовий модуль 2. Право промислової власності та міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	
4	Тема 4. Право промислової власності. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем. Визначення можливості правової охорони художнього виробу як промислового зразка. Аналіз вимог до промислового зразка та визначення особливостей його використання у професійній діяльності митця.
5	Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку. Аналіз прикладів торговельних марок у сфері декоративного мистецтва та ремесел. Розроблення назви та графічного позначення умовної творчої майстерні або мистецького бренду та визначення можливостей їх правової охорони.
6	Тема 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Аналіз структури ліцензійного договору та договору про передання майнових прав інтелектуальної власності. Визначення основних умов договору щодо використання твору декоративного мистецтва, зокрема способу, строку та території використання.
7	Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності. Аналіз основних міжнародних механізмів охорони авторських прав. Розгляд практичної ситуації щодо використання твору українського митця за кордоном та визначення способів захисту прав автора.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1	Тема 1. Загальна характеристика законодавства у сфері права інтелектуальної власності.	Опрацювати нормативно-правові акти України у сфері інтелектуальної власності та скласти схему основних об'єктів інтелектуальної власності, що можуть бути пов'язані з професійною діяльністю фахівця декоративного мистецтва та ремесел.	5
2	Тема 2. Авторське право та його зміст. Об'єкти та суб'єкти авторського права.	Проаналізувати приклади творів декоративного мистецтва та визначити особливості їх правової охорони. Підготувати перелік особистих немайнових і майнових прав автора.	5
3	Тема 3. Суміжні права. Колективне управління майновими правами авторів. Захист авторського права і суміжних прав.	Опрацювати способи захисту авторського права та проаналізувати приклади порушення прав автора в інформаційному та цифровому середовищі.	10
4	Тема 4. Право промислової власності.	Опрацювати особливості правової охорони промислових зразків. Навести приклади	10

	Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та на компонування інтегральних мікросхем.	промислових зразків, пов'язаних із декоративним мистецтвом та художніми виробами.	
5	Тема 5. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування та торговельну марку.	Дослідити приклади українських мистецьких брендів та творчих майстерень. Проаналізувати їхні назви, торговельні марки та особливості використання засобів індивідуалізації.	10
6	Тема 6. Договори у сфері розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	Опрацювати основні види договорів у сфері інтелектуальної власності та визначити істотні умови договору щодо використання твору декоративного мистецтва.	10
7	Тема 7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.	Опрацювати основні міжнародні документи у сфері охорони інтелектуальної власності та підготувати короткий огляд особливостей міжнародної охорони авторських прав українських митців.	10

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» застосовуються традиційні, сучасні цифрові, інноваційні та інтерактивні методи навчання, спрямовані на формування у здобувачів правової грамотності, аналітичного мислення, практичних навичок застосування законодавства у сфері інтелектуальної власності та здатності захищати результати творчої діяльності.

1. Традиційні дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування, обговорення проблемних правових питань;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання нормативно-правових актів, міжнародних документів, прикладів судової практики, зразків охоронних документів, мультимедійних презентацій, навчальних відео, інфографіки, інтерактивних посібників та інформаційних матеріалів);

– *практичні*: розв’язання ситуаційних завдань, аналіз правових кейсів, робота з нормативно-правовими документами, виконання практичних робіт, моделювання правових ситуацій, підготовка документів у сфері інтелектуальної власності.

2. Сучасні цифрові та інформаційно-комунікаційні методи навчання:

- відеолекції та відеоуроки з питань авторського права, права промислової власності, захисту та комерціалізації об’єктів інтелектуальної власності;
- використання навчальних відеоматеріалів, відеокоментарів, вебінарів та аудіоматеріалів для поглиблення теоретичних знань;
- використання електронних баз законодавства, цифрових реєстрів та онлайн-ресурсів у сфері інтелектуальної власності;
- мультимедійне навчання із застосуванням презентацій, інфографіки, схем, інтерактивних таблиць та цифрових навчальних матеріалів;
- дистанційне та змішане навчання із застосуванням онлайн-лекцій, відеоконференцій, електронних навчальних платформ та цифрових засобів комунікації відповідно до нормативних вимог організації освітнього процесу;
- використання інтерактивних онлайн-інструментів для тестування, опитування, обговорення правових ситуацій та перевірки засвоєння навчального матеріалу.

3. Інноваційні методи навчання:

- проблемне навчання — розгляд реальних і змодельованих ситуацій порушення прав інтелектуальної власності та пошук шляхів їх правового вирішення;
- контекстне навчання — поєднання теоретичної підготовки з практичними ситуаціями, пов’язаними зі створенням, використанням, охороною та комерціалізацією об’єктів інтелектуальної власності;
- особистісно-орієнтоване навчання — врахування професійних інтересів та індивідуальних освітніх потреб здобувачів;
- навчання у співпраці — спільне виконання завдань, аналіз правових ситуацій та обговорення шляхів їх вирішення;
- ситуаційне навчання — моделювання конкретних правових ситуацій, пов’язаних із порушенням авторських і суміжних прав, прав на торговельні марки, промислові зразки та інші об’єкти інтелектуальної власності;
- метод проєктів — розроблення власних моделей договорів, алгоритмів правового захисту, стратегій охорони та комерціалізації результатів творчої діяльності;
- метод аналізу правових кейсів (Case study) — дослідження конкретних прикладів правозастосування та судової практики.

4. Інтерактивні методи навчання:

- робота в парах та малих групах;

- колективно-групові форми роботи: «велике коло», «мікрофон», «мозковий штурм», «навчаючи — вчуся», «незакінчені речення»;
- дискусії та дебати з актуальних питань правової охорони результатів творчої діяльності;
- стимулювання творчої активності здобувачів через генерацію та обговорення креативних способів правового захисту і комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності;
- рольове моделювання ситуацій, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності;
- елементи навчальних тренінгів для формування практичних навичок і правової комунікації.

5. Методи самостійної та дослідницької роботи:

- самостійний пошук, опрацювання та аналіз нормативно-правових актів, наукової та навчальної літератури;
- робота з електронними правовими, науковими та інформаційними ресурсами;
- виконання самостійної роботи у формі есе, реферату, презентації, доповіді, аналітичного повідомлення та інших форм опрацювання навчального матеріалу;
- аналіз сучасних практик охорони та захисту прав інтелектуальної власності у сфері мистецтва та творчої діяльності;
- опрацювання, систематизація та узагальнення інформації з визначених тем, формулювання висновків за результатами самостійної та дослідницької роботи.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

– *поточний контроль передбачає:*

- усне опитування студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;
- письмовий контроль (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- тестовий контроль (стандартизовані тести у системі Moodle)
- рубіжний контроль передбачає: письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі

електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

- підсумковий контроль (максимально – 40 балів) проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

- індивідуальний контроль (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);
- груповий контроль (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);
- фронтальний контроль (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);
- взаємний контроль (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);
- самоконтроль/програмований контроль (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів за результатами поточного контролю

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за одне практичне заняття, – 5 балів.

5 балів, «відмінно» – здобувач повністю, ґрунтовно та логічно розкрив питання теми, продемонстрував системне володіння матеріалом, правильно використовує основні поняття у сфері інтелектуальної власності, наводить відповідні приклади з професійної діяльності у сфері декоративного мистецтва та ремесел, аргументує власні висновки, без помилок виконує практичні завдання та відповідає на додаткові запитання викладача.

4 бали, «добре» – здобувач достатньо повно розкрив основні питання теми, продемонстрував належний рівень знань та вміння застосовувати їх під час виконання практичних завдань, правильно використовує основну термінологію, проте допускає незначні неточності або помилки, які не впливають на загальний результат.

3 бали, «задовільно» – здобувач частково розкрив зміст теми, продемонстрував базові знання з інтелектуальної власності, проте має труднощі із застосуванням теоретичних положень під час виконання

практичних завдань; допускає окремі суттєві помилки, відповіді потребують уточнення та допомоги викладача.

2 бали, «задовільно» – здобувач відтворює окремі положення навчального матеріалу, недостатньо розуміє їх практичне застосування, допускає значні помилки під час виконання завдань, відповідає лише на частину запитань.

1 бал, «незадовільно» – здобувач має фрагментарні знання з теми, не розуміє основних понять та принципів інтелектуальної власності, не може самостійно виконати практичне завдання, допускає суттєві помилки у відповідях.

0 балів – здобувач не виконав завдання або не продемонстрував знань і практичних умінь з відповідної теми.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Максимальна кількість балів за одну самостійну роботу – 2 бали.

2 бали – завдання виконано в повному обсязі та вчасно; зміст відповідає визначеній темі; використано відповідні наукові, нормативні та інформаційні джерела; матеріал систематизовано, проаналізовано та аргументовано; здобувач формулює власні висновки та демонструє розуміння практичного значення опрацьованого матеріалу.

1 бал – завдання виконано частково; тема розкрита неповно; матеріал переважно відтворює інформацію з використаних джерел без достатнього аналізу; наявні неточності або помилки; власні висновки сформульовано недостатньо.

0 балів – завдання не виконано або виконано фрагментарно; зміст не відповідає темі; здобувач не продемонстрував необхідних знань та вмінь.

Під час оцінювання самостійної роботи враховується:

1. самостійність, творчий та аналітичний підхід до виконання завдання;
2. відповідність змісту визначеній темі та достовірність використаної інформації;
3. використання нормативно-правових актів, наукових джерел та інших релевантних матеріалів;
4. логічність і послідовність викладу, аргументованість висновків, грамотність оформлення та правильність посилань на використані джерела.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Контрольна робота № 1 – максимум 5 балів.

5 балів – завдання виконано повністю, відповіді правильні та обґрунтовані, продемонстровано вільне володіння теоретичним матеріалом і здатність застосовувати його до практичних ситуацій.

4 бали – завдання виконано переважно правильно, наявні незначні неточності.

3 бали – основний матеріал засвоєно, але допущено окремі суттєві помилки або неповно розкрито питання.

2 бали – завдання виконано частково, відповіді містять значні помилки.

1 бал – продемонстровано фрагментарні знання, більшість завдань виконано неправильно.

0 балів – контрольну роботу не виконано або відповіді відсутні.

Контрольна робота № 2 – максимум 6 балів.

6 балів – завдання виконано повністю та правильно, відповіді аргументовані, здобувач демонструє системне розуміння матеріалу та вміння застосовувати знання у професійних ситуаціях.

5 балів – завдання виконано правильно, допущено незначні неточності, які не впливають на загальний результат.

4 бали – основний зміст засвоєно, проте допущено окремі помилки у відповідях або практичних завданнях.

3 бали – завдання виконано частково, знання мають базовий характер, наявні суттєві помилки.

2 бали – продемонстровано фрагментарне розуміння матеріалу, більшість завдань виконано неповно.

1 бал – здобувач продемонстрував мінімальний рівень знань, відповіді переважно неправильні.

0 балів – контрольну роботу не виконано або результат не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма підсумкового контролю – залік (письмовий).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується за 100-бальною університетською шкалою та складається з результатів поточного оцінювання і підсумкового контролю:

- поточне оцінювання – 60 балів;
- підсумковий письмовий контроль – 40 балів.

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування в системі дистанційного навчання Moodle та передбачає виконання тестових завдань за змістом навчальної дисципліни.

Результати підсумкового контролю оцінюються в межах 40 балів та додаються до балів, отриманих студентом за результатами поточного оцінювання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)	Кількість балів (залікова/екзаменаційна робота)	Сумарна к-ть балів
---	---	--------------------

Порядок розроблення, затвердження та перегляду робочої програми освітнього компонента у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Затверджено Вченою радою університету, протокол № 8 від 22 червня 2026 р.

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
7	7	12	7	7	7	13		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Поняття інтелектуальної власності та її основні види.
2. Поняття та зміст права інтелектуальної власності.
3. Система права інтелектуальної власності.
4. Співвідношення права власності та права інтелектуальної власності.
5. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.
6. Особисті немайнові права автора.
7. Майнові права інтелектуальної власності.
8. Строк чинності прав інтелектуальної власності.
9. Використання об'єктів інтелектуальної власності.
10. Передача майнових прав інтелектуальної власності.
11. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності.
12. Цивільний кодекс України як джерело регулювання права інтелектуальної власності.
13. Авторське право та його значення у професійній діяльності митця.
14. Об'єкти авторського права у сфері декоративного мистецтва та ремесел.
15. Твір декоративного мистецтва як об'єкт авторського права.
16. Художній виріб, ескіз, орнамент, композиція як об'єкти правової охорони.
17. Суб'єкти авторського права.
18. Автор та його правонаступники.
19. Співавторство та особливості здійснення авторських прав.
20. Особисті немайнові права автора та їх захист.
21. Право автора на ім'я та право на недоторканність твору.
22. Майнові права автора.
23. Виключне право на використання твору.

24. Основні способи використання творів декоративного мистецтва.
25. Право на доступ до твору образотворчого та декоративного мистецтва.
26. Право слідування та його значення для авторів художніх творів.
27. Строки чинності авторських майнових прав.
28. Обмеження майнових авторських прав.
29. Вільне використання творів у навчальній та науковій діяльності.
30. Правомірне використання творів інших авторів у професійній діяльності митця.
31. Авторські договори та їх основні види.
32. Договори щодо використання творів декоративного мистецтва.
33. Договір про передання майнових прав інтелектуальної власності.
34. Ліцензійний договір та особливості його застосування у творчій діяльності.
35. Право промислової власності та його основні об'єкти.
36. Промисловий зразок як об'єкт права інтелектуальної власності.
37. Особливості правової охорони промислових зразків у декоративному мистецтві та ремеслах.
38. Відмінність авторського права від права на промисловий зразок.
39. Право інтелектуальної власності на торговельну марку.
40. Комерційне найменування та його правова охорона.
41. Торговельна марка у діяльності творчої майстерні, художника або мистецького бренду.
42. Правова охорона назви, логотипу та інших засобів індивідуалізації.
43. Суміжні права та їх основні види.
44. Колективне управління майновими правами авторів.
45. Основні види порушень авторського права у сфері декоративного мистецтва.
46. Захист авторського права та суміжних прав.
47. Способи судового та позасудового захисту прав інтелектуальної власності.
48. Особливості захисту творів декоративного мистецтва у цифровому середовищі.
49. Використання фотографій та зображень творів мистецтва в мережі Інтернет.
50. Плагіат та неправомірне використання творчих розробок.
51. Правові аспекти використання традиційних орнаментів і художніх мотивів у сучасній творчості.
52. Інтелектуальна власність і культурна спадщина у сфері декоративного мистецтва та ремесел.
53. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності у творчій діяльності.

54. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.
55. Всесвітня організація інтелектуальної власності та її роль у захисті творчих прав.
56. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
57. Паризька конвенція про охорону промислової власності.
58. Угода TRIPS та її значення для охорони інтелектуальної власності.
59. Особливості міжнародної охорони творів декоративного мистецтва та ремесел.
60. Основні напрями захисту прав українського митця при використанні його творів за кордоном.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for>

[malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-for-malnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf)); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п.

3.6)

(https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvanni-a-rezul-na_vch-zdobuvachiv.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenyymi-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

Рекомендована література:

Основна:

1. Цивільний кодекс України – К.: Парламентське вид-во, 2003. – 352 с.
2. Закон України „Про власність” від 7 лютого 1991 р.
3. Закон України „Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності” від 13 грудня 1991 р.
4. Закон України „Про науково-технічну інформацію” від 25 червня 1993 р.
5. Закон України „Про авторське право і суміжні права” від 23 грудня 1993 р.
6. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15 грудня 1993 р. № 3687.
7. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки” від 15 грудня 1993 р. №3688.
8. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 15 грудня 1993 р. №3689.
9. Закон України „Про державну таємницю” від 21 січня 1994 р. №3855
10. Закон України „ Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України щодо охорони інтелектуальної власності” від 28 лютого 1995 р. № 75/95.
11. Закон України „Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 21 грудня 2000 р. № 2188.
12. Закон України „Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм” від 7 грудня 2000 р. №2122.
13. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 1 червня 2000 р. №1771.
14. Закон України „Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності” від 21 грудня 2000 р. №2188.
15. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України. – К.: Юрінком Інтер, 1998.- 334с.
16. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Інтелектуальна власність України. Навчальний посібник. – Ужгород: Видавничий центр УжНУ «Говерла», 2010 - 210 с.
17. Сусліков Л.М., Дьордяй В.С. Патентознавство. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
18. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.І. Дахно. - К.: Либідь, 2003. - 200 с.

19. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О. Довгий, В.О. Зайчук та ін. - К.: Форум, 2002. - 320 с.
20. Мікульонок І. О. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. –К.: Вища школа, 2005. – 232 с.
21. Драпак Г., Скиба М. Основи інтелектуальної власності. Навч. посіб. – К.: Кондор, 2007 - 156с.
22. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: підручник / за ред. проф. Вачевського. – К. : ВД "Професіонал", 2005. – 448 с.
23. Коссак В. М. Право інтелектуальної власності : підручник / В. М. Коссак, І. Є. Якубівський. – К. : Істина. – 2007. – 208 с.
24. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: підручник / В. Д. Базилевич. – К. : Знання, 2006. – 431 с

Додаткова:

1. Постанова Кабінету Міністрів України “Про тимчасовий порядок видачі патентів України без проведення експертизи заявок по суті” від 29 серпня 1994 р. №593.
2. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про порядок сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та знаки для товарів і послуг” від 10 жовтня 1994 р. №701.
3. Збірник нормативних актів з питань промислової власності\ Уклад.: В.О.Жаров, Л.І.Ніколаєнко, В.Д.Пархоменко, Л.Петров; За ред. В.Л.Петрова, В.О.Жарова.- К.: Вища школа, 1998.-486 с.
4. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти : навч. посіб. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. – Київ : Центр учбов. л-ри, 2014. – 276 с.
5. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність : підручник / В. Д. Базилевич. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2014. – 672 с.
6. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / за ред. В. Л. Петрова. – Київ : Вид. Дім «Ін Юре», 1999. – 264 с.
7. ДСТУ 3575–97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. [Чинний від 1998-01-01]. Вид. офіц. – Київ : Держспоживстандарт України, 1997. – 16 с.
8. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002, № 197.

9. Складання заявки на винахід: практичн. рек. / Ф. В. Речинський, Т. Г. Марчевська, В. П. Міляєва : Держ. департамент інтелект. власності. – 3-є вид., випр. і допов. – Київ, 2007. – 64 с.
10. Крайнів П. П. Патентування винаходів в Україні : монографія / П. П. Крайнів, Л. І. Работягова, І. І. Дятлик ; за ред. П. П. Крайніва. – Київ : Вид. Дім «Ін Юре», 2000. – 340 с.
11. Кузнєцов Ю. М. Патентознавство та авторське право: підручник / Ю. М. Кузнєцов. – 2-е вид., перероб. і допов. – Київ : ТОВ «Кондор», 2009. – 446 с.

Інформаційні ресурси

1. IP Academy of Ukraine : бібліотека : освітня платформа з курсами, вебінарами та навчальними матеріалами з інтелектуальної власності. URL: <https://ipacademy.nipo.gov.ua/library/> (дата звернення: 12.08.2026).
2. WIPO Lex : глобальна база даних законодавства, договорів та нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/en/web/wipolex/index> (дата звернення: 12.08.2026).
3. Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO) : офіційний міжнародний ресурс у сфері інтелектуальної власності. URL: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html> (дата звернення: 12.08.2026).
4. Міністерство економіки України : офіційний вебсайт. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 12.08.2026).
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний вебсайт. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).
6. Національна цифрова платформа Дія.Бізнес. Курс «Інтелектуальна власність та бізнес». URL: <https://business.diia.gov.ua/education/intelektualna-vlasnist-ta-biznes> (дата звернення: 12.08.2026).
7. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. Законодавство України : база нормативно-правових актів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 12.08.2026).
8. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) : офіційний вебсайт. URL: <https://nipo.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).
9. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) : портал. URL: <https://portal.nipo.gov.ua/uk> (дата звернення: 12.08.2026).
10. Електронна бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого : офіційний вебресурс. URL: <https://library.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.08.2026).

